

2
BIBLIOTEKA

Urzędu Patentowego
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1951 r.

B 236 5/36

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 34227

Karol Macura
(Cieszyn, Polska)

Kl. 49 a, 12/02
4901, 5/36

Suport do wytaczania kul na zwykłych tokarkach

Udzielono z mocą od dnia 12 marca 1948 r.

W mniejszych warsztatach nie wyposażonych w specjalne maszyny zachodzi często potrzeba wytaczania jak najdokładniej kul. Na stojącej do dyspozycji zwykłej tokarce nawet jak najrzeczniejsze prowadzenie noża tokarskiego, przesuwanego wzdłużnym wrzecionem takiej tokarki, nie daje zadowalających rezultatów pod względem dokładnej okrągłości kul, tak iż dotychczas trzeba było zwracać się z taką pracą do innych, precyzyjnych warsztatów.

Suport według wynalazku, który umożliwia wytaczanie kul, dokładnie okrągłych, na zwykłych tokarkach, jest tak zbudowany, że na podstawie o kształcie półkolistej płyty i którą z mocuje się z ramą zwykłej tokarki, a która jest zaopatrzona na zewnętrznym obwodzie w występujące obrzeże, umieszczone jest ramię, obracane dokoła środka tej płyty i oparte posuwnie na jej występującym obrzeżu, przy czym ramię to zaopatrzone jest we wrzeciono z osadzoną nakrętką, zespoloną z suwakiem dźwigającym nóż tokarski. Przesuwanie wahliwego ramienia dokoła środka półkolistej płyty po jej wystającym obrzeżu umożliwia, przy równoczesnym obraca-

niu przez tarczę tokarki materiału obrabianego, otrzymanie z niego jak najdokładniej okrągłych kul, przedstawienie zaś suwaka z nożem tokarskim za pomocą przekręcania wrzeciona umożliwia dokładne określanie średnicy toczonej kuli.

Na rysunku fig. 1 przedstawia suport według wynalazku w widoku z góry, fig. 2 zaś — suport w przekroju wzdłuż linii A — A na fig. 1.

Płyta podstawowa *a* posiada kształt półkola i jest zaopatrzona na obwodzie w obrzeże *a*₁ wystające ponad płaszczyznę płyty. Płyta *a* przekracza o kilka stopni półkole, a to w tym celu, aby obracane o 180° wahliwe ramię *b* w położeniach krańcowych było jeszcze oparte na obrzeżu płyty *a*₁. Ramię *b*, osadzone obracalnie na czopie *c* zmocowanym z płytą *a*, jest oparte drugim końcem na obrzeżu *a*₁, które ponadto zaopatrzone jest w wycięcie pierścieniowe *a*₂ (lub też dwa takie przeciwległe wycięcia), w które wchodzi nosek *b*₁ (albo dwa takie noski), zmocowany z ramieniem *b* i przeciwdziałający uniesieniu się ramienia ponad oparcie na obrzeżu. Ramię *b* posiada wykrój, w którym umieszczone jest wrzeciono *c*, przedłużone poza ramię i zaopatrzone

tam w uchwyt c_1 , służący do obracania ramienia dokoła czopu o , a ponadto przez przekręcanie także do obracania wrzeciona c , które jest w ramieniu b osadzone obrotowo za pomocą dwudzielnego łożyska g , z mocowanego z ramieniem b śrubami i nakrętkami k . Obejmująca wrzeciono c nakrętka d_2 jest zespolona z suwakiem d , opartym przestawnie na ramieniu b i zaopatrzonym po bokach w listewki d_1 , prowadzone po bokach ramienia b . W suwaku d osadzony jest nóż tokarski e , przytrzymywany za pomocą śrub k . Na powierzchni ramienia umieszcza się skalę f milimetrową, która umożliwia ograniczenie przesuwu noża e do żądanej średnicy tocznej kuli.

Zastrzeżenia patentowe

1. Suport do toczenia jak najdokładniej kul na zwykłych tokarkach, zawierający nóż tokarski o ruchu wahadłowym, znamieny tym, że posiada płytę podstawową (a) o kształcie wycinka koła zaopatrzoną w występujące ku górze obrzeże (a_1) pierścieniowe, na którym przesuwnie oparte jest znane ramię (b), obracane wahliwie dokoła środka płyty (a) i zaopatrzone we wrzeciono (c), służące do przestawiania suwaka (d) z umocowanym nożem tokarskim (e).
2. Suport według zastrz. 1, znamieny tym, że

w pierścieniowym obrzeżu (a_1) półkolistej płyty (a) jest wykonany pierścieniowy rowek (a_2), o który zahacza zmocowany z ramieniem (b) nosek prowadniczy (b_1), przytrzymujący ramię (b) przy jego obracaniu na obrzeżu pierścieniowym (a_1).

3. Suport według zastrz. 1, znamieny tym, że suwak (d) zaopatrzony w nakrętkę (d_2), przesuwany za pomocą wrzeciona (c) umieszczonego w ramieniu (b), posiada po bokach prowadnicze listewki (d_1) obejmujące podłużne boki ramienia wahliwego (b).
4. Suport według zastrz. 3, znamieny tym, że sworzeń wrzeciona (c), osadzony obrotowo w łożysku (g), jest przedłużony poza wahliwy koniec ramienia (b) i stanowi uchwyt (c_1), służący do wahliwego uruchomienia ramienia (b) jak również do przekręcania wrzeciona (c) w celu przestawiania suwaka (d) wraz z nożem tokarskim (e).
5. Suport według zastrz. 1, znamieny tym, że na ramieniu wahliwym (b) umieszczona jest skala (f), umożliwiającą ustalenie suwaka (d) wraz z nożem (e) odpowiednio do żądanej średnicy tocznej kuli.

Karol Macura

